

Sygn. akt II CSK 721/16

POSTANOWIENIE

Dnia 13 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa H. F.

przeciwko A. F.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 kwietnia 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 6 kwietnia 2016 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) przyznaje adwokatowi T. K. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...) kwotę 3.600 (trzy tysiące sześćset) zł wraz z należnym podatkiem od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powódce w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może

być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego co do przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powódka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na nieważność postępowania przed Sądem I instancji, której nie wziął pod uwagę Sąd II instancji (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.) oraz na konieczność wyjaśnienia zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) sprowadzającego się do pytania, czy akt notarialny sporządzony przez notariusza z pominięciem obowiązków określonych w art. 80 § 1, 2 i 3 prawa o notariacie zachowuje status czynności notarialnej dokonanej przez notariusza zgodnie z prawem, którego treści strona nie może zaprzeczyć przed sądem.

Gdy chodzi o pierwszą ze wskazanych przez powódkę podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, to trzeba stwierdzić, że zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem Sądu Najwyższego nie jest przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ewentualna nieważność postępowania przed sądem pierwszej instancji, a jedynie przed sądem drugiej instancji (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2009 r., II CSK 80/09, nie publ.).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecnictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację juretryczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których zagadnienie powstało. Zagadnienie to powinno być „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2

k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Powódka w niniejszej sprawie zgłosiła roszczenie zobowiązania pozwanego do złożenia oświadczenia woli o zwrotnym przeniesieniu na nią własności darowanej mu nieruchomości z uwagi na jego rażącą niewdzięczność. U podstaw takiego roszczenia musi leżeć założenie, że sama umowa darowizny została ważnie zawarta. Wskazując w skardze kasacyjnej argumenty mające przemawiać za nieważnością umowy darowizny powódka nie uwzględniła, że umowa nieważna nie podlega odwołaniu według zasad ustalonych w art. 898 k.c. Trzeba też odnotować, że z ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, którymi Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej byłby związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), nie wynika, żeby w dacie zawarcia umowy darowizny powódka znajdowała się w takiej kondycji zdrowotnej, jaką opisała w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wynika z nich natomiast, że budynek obciążony służebnością na rzecz powódki, jakkolwiek jest stary, to został przez pozwanego wyremontowany i nadaje się do zamieszkania.

Z powyższego wynika, że zagadnienie sformułowane przez powódkę nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, a przy tym skonstruowane zostało z odwołaniem się do okoliczności, które nie są objęte podstawą faktyczną rozstrzygnięcia ustaloną przez Sądy obu instancji.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. orzeczono jak w postanowieniu.

O wynagrodzeniu należnym pełnomocnikowi reprezentującemu powódkę z urzędu orzeczono stosownie do § 4 ust. 1 i 3 i § 8 pkt 7, § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1801).